

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik
Att. Peter Løvstrom

J.nr. 40.00.02.45/12

8. juuni 2012

Kitaata Kujataani nannut pillugit § 37 malillugu apeqqummut ilassut

Kitaata Kujataani nannut pillugit Demokraatit maajip ulluisa 30-ani Naalakkersuisunut marlunnik apeqquteqaateqarput. Apeqqutip aappa ukiuni kingullerni tallimani nannut naammattoorneqarsimasut pisarineqarisimasullu pillugit paasissutissinneqarnissamik qinnuteqaataavoq aappaalu pisassiissutinut tunngasuulluni. Apeqqutit marluk taakku tamarnik Pinngortitaleriffimmi suliaasaqarfinnut ilaapput allakkiarlu manna tunuliaqutaasunut paasissutissaavoq.

Kitaani nannut Sisimiuniit Qimusseriarsuarmut nanuupput, uffa nannut Qanaap eqqaaneersut (Savissivik ilanngunnagu) Kane Bassingimi nanoqatigiinnut ilaasuusut. Nanoqatigiinnik taakkuninnga marluusunik, taakku Nunavummiullu avillugit aqutaraavut, pisassiissutissat Pinngortitaleriffimmit siunnersuutigineqarsimapput. Nunavumi aamma nunatsinni pisarineqartartut tamarmiusut nanoqatigiinnut marluusunut taakkuninnga amerlavallaarunartut naatsorsuinerit takutipaat.

Nannut Kujataaniittut, Sisimiuniit Paamiunut, Kitaata Sikuineersuunngikkunik Davis Strædetimi nanoqatigiinneersuusarput taakkulu Canadalu avitseqatigiiffigivavut, imaluunniit Sikorsuartigut Nunap Isua uiarlugu Tunumeersuullutik.

Davis Strædetimi nanoqatigiit 2006-imi kisinneqaramik 2100-it missaanniissagatinneqarput. Nunat tamalaat peqataaffigisaannik suleqatigiit Canadami, USA-mit, Ruslandimit, Norgemit aamma Kalaallit Nunaannit ilisimatusartut aqutsisullu nanoqatigiikkuutaat kiliffiannik oqallittarfiat tassaavoq IUCN/Polar Bear Specialist Group, tasanilu 2009-mi Davis Strædetimi nanoqatigiit amerleriarujussuarsimanagerat oqaatigineqarpoq, kisianni pinngortitami pissutsit pissutigalugit ikiliartulersimasut. Canadian Polar Bear Technical Committee-mi Canadami nanoqatigiit amerlassusiat patajaatsuunerarneqarput. Nanoqatigiinnik taakkuninnga pisassiissutinik Pinngortitaleriffimmit siunnersuisoqarsimanngilaq, tassami nannuttarineqartartut amerlanersaat Canadami pisarineqartarmata (ukiumut 60-it missaat) aamma pisarineqartartut amerlassusiat nanoqatigiit amerlassusiannut ajoqutaasutut isigineqanngimmat.

Aamma Tunumi nannut qanoq amerlatiginerat ilisimaneqanngimmat tappavani pisassiisoqarnissaanik Pinngortitaleriffimmit siunnersuuteqartoqarsimanngilaq. Paamiuniit Nunap Isuata tungaanut nannut Tunumi nanoqatigiinneersuupput. Kitaata Kujataani Tunullu Kujataani nannut nalunaaqutsersorneqarsimanngisaannarmata nannut Kitaata Kujataaniit Tunumukartarnersut imaluunniit sikorsuit ingiaqatigalugit ”annaaneqartarnersut” ilisimaneqanngilaq. Nannulliuku angalatoorujussuit aamma nannut nanoqatigiinniit nanoqatigiinnut allanukartarnerat takornartaanngilaq, taamaattumik nannut piniarneqartannikkaluarunik Tunumiit Davis Strædemut imaluunniit Baffin Bugtenimut nuussinnaagaluarput.

2009-miilli nannut Nuup eqqaani ukiut tamaasa naammattoorneqartalerput. Nuup eqqaani nanoqarnerulernera ilaatigut Davis Strædetimi nanoqarnerulersimaneranik aamma nannut amerlanerit Kujataaniit takkutikulanerulersimanerannik, taqqavani pisassiisoqartalerma, pissuteqarsinnaavoq. 2006-imi nannuttassiisoqartalerneratali kingorna sineriak atuarlugu nannut amerlanerit pisarineqaratik avannamukaarsinnaalersimapput.

1970-kkut naaneranniit Baffin Bugtenimi, Davis Strædetimi aamma Tunumi siku annikilliartuinnarsimasoq oqaatigissavarput. Taamaattoqarnerata malitsigisaanik nanoqatigiinnut ilorraap tungaanuunngitsoq sunnuteqarsinnaavoq. Tamanna pissutigalugu nannunik aqutsinermi mianersortumik tunngaveqarnissaq Pinngortitaleriffimmit siunnersuutigineqarpoq.

Sumiiffinni inuit angallaffigisaanni nanoqartitsisoqassanersoq – soorlu Alaskap, Canadap, Svalbardip aamma Ruslandip ilaanni taamatut pisoqartartoq - imaluunniit nannut allaaneqartassanersut allamukaanneqartassanersulluunniit aqutsisut aalajangissavaat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Fernando Ugarte
Immikkoortortaqarfimmi aqutsisoq